

Bet. o. lovf. vedr. straffeloven og retsplejeloven

eller som efter rettens konkrete vurdering forsvareligt kan undtages fra adgangen til aktindsigt.

Det er flertallets klare opfattelse, at lovforslaget med de af justitsministeren fremsatte ændringsforslag og justitsministerens præciseringer under udvalgsbehandlingen af de foreslåede reglers rækkevidde rummer en tilfredsstillende balance mellem retssikkerhedsmæssige hensyn og hensynet til en mere effektiv bekæmpelse af rockerkriminalitet og anden organiseret kriminalitet. I lyset af den kritik, der har været, kan der i denne forbindelse også være anledning til at fremhæve, at lovforslaget ikke vedrører domstolens frie bevisbedømmelse i de konkrete straffesager. Finder rettens medlemmer i den enkelte sag, at anklagemyndighedens bevisførelse i det konkrete tilfælde ikke er overbevisende, må retten naturligvis – ganske som hidtil – frifinde den tiltalte.

Uanset flertallets støtte til lovforslaget, er det også væsentligt at anerkende, at forslaget berører nogle centrale principper inden for straffetsplejen og har givet anledning til en betydelig offentlig debat.

Debatten har vist, at der er bred enighed om, at rockerkriminalitet m.v. er et alvorligt samfundsproblem, som det er nødvendigt at gribe meget håndfast ind over for, og som det er nødvendigt at sikre en effektiv bekæmpelse af. Debatten om lovforslaget har samtidig vist, at der blandt dommere og advokater er bekymring for, om navnlig lovforslagets bestemmelser om civile personers medvirken ved politiagentaktioner og om begrænsninger i forsvarerens adgang til aktindsigt vil kunne svække retssikkerheden, dels i forbindelse med politiets efterforskning af de konkrete straffesager, dels i forbindelse med den sigtedes eller tiltaltes forsvar.

Det er afgørende, at der er tillid til, at de foreslåede regler på disse områder ikke medfører utilsigtede virkninger for varetagelsen af sigtede og tiltalte personers forsvar i konkrete straffesager.

Flertallet har derfor noteret med tilfredshed, at justitsministeren over for udvalget har tilkendegivet, at hun er indstillet på at udarbejde en redegørelse til Folketinget om erfaringerne i praksis med de nye regler om civile agenter og om begrænsning af forsvarerens adgang til aktindsigt, når loven har været i kraft i 2 år. Justitsministeren har samtidig tilkendegivet, at redegørelsen

vil blive fremsat for Folketinget i folketingsåret 2005-06 efter bestemmelsen i Folketingets Forretningsorden § 19, stk. 4.

Justitsministeren har endvidere tilkendegivet, at redegørelsen vil blive udarbejdet efter følgende retningslinjer:

Justitsministerens forelæggelse for Folketinget vil ske på grundlag af en rapport fra Rigsadvokaten om erfaringerne med de nye regler om civile personers bistand, der er omfattet af agentreglerne, og om begrænsning af forsvarerens adgang til aktindsigt. Rigsadvokatens rapport vil blive udarbejdet på grundlag af de erfaringer, der foreligger, når reglerne har været i kraft i 2 år.

Der vil ved lovens ikrafttræden blive etableret en ordning, hvorefter politimestrene skal indberette til Rigsadvokaten alle tilfælde, hvor civile personer yder bistand, som er omfattet af agentreglerne, jf. den foreslåede § 754 b, stk. 2, 2. pkt., i retsplejeloven. Indberetningsordningen vil omfatte ethvert tilfælde, hvor der er anvendt civile agenter, uanset om der efterfølgende rejses tiltale eller ej. Denne indberetningsordning vil danne grundlag for den del af Rigsadvokatens rapport, som vedrører politiets samarbejde med civile personer i medfør af den foreslåede bestemmelse.

Denne del af Rigsadvokatens rapport vil skulle give en oversigt over, hvor ofte politiet har modtaget bistand fra civile personer i medfør af den foreslåede § 754 b, stk. 2, 2. pkt., samt hvilke former for kriminalitet, disse sager har drejet sig om. Redegørelsen skal endvidere oplyse om eventuelle konkrete problemer i forbindelse med samarbejdet med civile personer – herunder, om det er konstateret, at civile personer har overskredet grænsen for lovlig bistand til politiet – samt om, hvilke foranstaltninger dette måtte have givet anledning til. Redegørelsen skal endvidere oplyse om rettens eventuelle stillingtagen til den civile persons bistand under efterforskningen i de tilfælde, hvor efterforskningen har ført til tiltalerejsning og domsforhandling.

For så vidt angår anvendelsen af de nye regler om aktindsigt, vil der blive etableret en tilsvarende indberetningsordning. Ordningen vil indebære, at politimestrene til Rigsadvokaten skal indberette alle afgørelser truffet af retten i medfør af den gældende bestemmelse i § 746, stk. 1, jf. den foreslåede bestemmelse i § 746, stk. 2 (tvister om afgrænsning af det materiale, der er